

HEVONHIERAKAN TORJUNTA LUOMUTILALLA

LUOMU
LIITTO.

Hierakka on monivuotinen ja paikkauskollinen rikkakasvi. Se leviää ja lisääntyy pääasiassa siemenistä. Uusia taimia voi kasvaa pääjuuren ylemmän osan (5-7 cm) palasista. Hierakan pääjuuri on herkkä maanmuokkaustoimenpiteille.

Normaalikokoinen hierakka voi tuottaa noin 5 000 siementä ja siemenet saattavat selvitä itämiskelpoisina jopa kymmeniä vuosia. Siemenet leviävät lannan, tuulen, veden, koneiden sekä saastuneen kylvösiemenen avulla. Pienet siemenistä kehittyvät taimet ovat herkkiä kilpailulle valosta ja tilasta kasvattaa juuria.

Hierakan hyvin kehittynyt juuristo on voimakkaasti haaroittuva ja voi ulottua jopa yli metrin syvyyteen. Kun hierakan taimen pääjuuri on saavuttanut noin kuulakärkikynän paksuuden (kestää noin yhden kasvusesongin), kasvi selviää hyvin sekä seisovasta vedestä että kuivuuden ja kylmän aiheuttamasta stressistä.

Hierakat viihtyvät multaisilla savimailla ja hyötyvät korkeista ravinnepitoisuuksista. Hierakkaa esiintyy erityisesti laitumilla ja vanhoilla niitetyillä nurmilla. Mitä vanhempi nurmikasvusto on sitä todennäköisemmin hierakkaa esiintyy. Hierakka voi lisäksi olla ongelma kevätkylvöisillä kasveilla nurmen päättämisen jälkeen.

Hierakka pesiytyy usein tallausvauriopaikkoihin ja luistojälkiin. Märät olosuhteet laitumilla, joilla on korkea eläinmäärä lisää hierakoiden määrää.

Toimenpiteitä siementen leviämisen ehkäisemiseksi

- Huolehdi puhtaasta nurmensiemenestä
- Poista kaikki hierakat nurmensiemen viljelyksestä
- Nurmen puhdistusniitto välittömästi laidunnuksen jälkeen
- Niittopuhdistus ennen kuin hierakan siemenet tummuvat
- Korjaa mieluummin säilörehua kuin kuivaheinää

Toimenpiteitä siemenistä itäneiden taimien torjuntaan

- Kylvä nurmensiemen samanaikaisesti suojaviljan kanssa
- Pidä hyvää huolta maaperästä:
 - Ei eläimiä laiduntamaan kylvövuonna
 - Aja varovasti
 - Huolehdi ojituksesta, jotta tallaantumisjäljet ja ajosta aiheutuneet vauriot pidetään mahdollisimman pienenä
- Lisäruoki eläimiä vain päätettävillä nurmilohkoilla (lisäruokinta aiheuttaa sekä tallautumisvaurioita että lannan kerääntymistä)
- Viljele sellaisia kasveja, jotka pystyvät kilpailemaan valosta ja monipuolista lajeja ja lajikkeita sekä lisää siemen määrää
- Lampaat ja vuohet syövät hierakat laitumella

Kuva: Pirkko Tuominen

Toimenpiteitä juurista levinneiden taimien torjuntaan

- Sänkimuokkaa sekä kynnä tasaisesti ja syvältä
- Pellon huolellinen muokkaaminen kahden vuoden ajan tehoaa hyvin juurista levinneisiin hierakan taimiin.
- Esimerkkinä syksyllä nurmen lopetus kultivoimalla ja kyntö. Keväällä äestys ja kylvö ja tämän jälkeen tiheä nopea kasvusto (raiheinä, virna tms.). Loppukesästä muokkaus ja syysvilja tai vaihtoehtoisesti keväällä uuden nurmen perustaminen ja lyhyt nurmikierto.)
- Hierakan torjuminen kitkemällä toimii ainoastaan, jos taimia esiintyy vähemmän kuin 500 kpl/ha.
- Kaiva taimet maasta niin että pääjuuren yläpäästä saadaan pois vähintään 5-7 cm
- Katkaise taimet niiden ollessa vielä vihreitä jotta siementen muodostuminen heikkenee
- Siemenet tuhoutuvat yli 55 asteen lämpötilassa – kompostoi kunnolla jotta siemenlevinneyys vähenee. Lietelannassa siemenet säilyvät itämiskelpoisina.
- Mitä aikaisempi säilörehusato, korkeampi pH ja vesipitoisuus sitä huonommin hierakan siemenet säilyvät.
- Puhdistusniitä laitumet mahdollisimman aikaisin.

Lisätietoja:

www.luomuliitto.fi/tietoa-luomusta

Viljelykierto

Monipuolinen viljelykierto, johon sisältyy maan muokkaustoimenpiteitä ja kilpailukykyisiä kasveja ovat tärkeitä hierakan torjuntaan liittyviä toimenpiteitä. Vältä pitkäikäisiä nurmia ja perusta uudet nurmet huolella, jotta uudet hierakan taimet eivät saa jalansijaa aukkoisissa kohdissa.

Tiheä ja kilpailukykyinen nurmikasvusto on tärkeä ehkäisevä toimenpide. Hyvä laidunnurmi aikaansaadaan kohtuullisen lannoituksen avulla, suhteuttamalla eläinmäärä sopivaksi hehtaaria kohden ja kylvämällä nurmi samaan aikaan suojaviljan kanssa.

Viljele lisäksi sellaisia kasveja jotka mahdollistavat maan muokkauksen. Vältä korkeita lannoitusmääriä ja huolehdi pellon vesitaloudesta sekä maan hyvästä rakenteesta.

Kuva: Pirkko Tuominen

Tietokortti on tuotettu
Ålandsbankenin Itämeriprojektin tuella.

ÅLANDSBANKEN

ÖSTERSJÖPROJEKTET
ITÄMERIPROJEKT
BALTICSEAPROJECT.ORG

**LUOMU
LIITTO.**